

58 איני יודע. מקשה הגמרא: מאי תיבעי ליה – מדוע הסתפק רב יוסף
59 בזה, והלא פשיטא דלא עביד – פשוט הוא שלא נהג רבה כרב, דהא
60 איתותב – שהרי דעת רב נדחתה לעיל מחמת דברי הבריות.
61 מתרצת הגמרא: (דילמא) לא שמיעא ליה – רבה לא שמע את מה
62 שהקשו על רב מהבריות, ולכן הסתפק רב יוסף האם בדבר זה נהג
63 רבה כרב.
64 מקשה הגמרא: ואי לא שמיעא ליה – אם רבה לא ידע שנדחו דברי
65 רב, מדוע הסתפק רב יוסף איך נהג רבה בדין זה, הרי ודאי עביד –
66 נהג כדעת רב, דאמר אביי (לעיל בב) כל מיילי דמר – בכל ענייניו של
67 רבה, עביד – היה נוהג כרב, כל מהני תלת – חוץ מאותם שלשה
68 דברים דעביד – שנהג כשמואל, ואלו הם: א. מטילין ציצית מנגד יסן
69 לנגד חדש, שאם היתה לו טלית מצויצת, רשאי לקחת הפתילים
70 לטלית אחרת. ב. ומדלקין קיסם מנגד חנוכה אחד, בשביל להדליק
71 ממנו לנגד חנוכה אחר. ג. והלכה כרבי שמעון בגרידה – שמוטר
72 לגרור כסא מיטה או ספסל בשבת על גבי הקרקע, אף על פי שהוא
73 עושה חריץ וזה תולדת 'חורש' או 'בונה', ובלבד שלא יתכוין לכך,
74 משום ש'דבר שאינו מתכוין, מותר'. ובשלתם רב מחמיר ושמואל
75 מיקל, ונהג רבה בהם כשמואל להקל. ומאחר שבשאר דברים היה
76 רבה נוהג כרב, ודאי שאף לענין רחיצת בחמים שהוחמו מערב שבת
77 נהג להקל כרב, ומדוע הסתפק בזה רב יוסף.
78 מתרצת הגמרא: רב יוסף הסתפק בזה משום שדווקא בחומרי דרב –
79 בדברים שהחמיר בהם רב, עביד – רבה נהג כמותו, אבל בקוץ דרב
80 – בדברים שרב היקל בהם, רבה לא עביד – לא נהג ככולם כרב, אלא
81 יש מהם שהחמיר בהם, ולכן כאן שרב מיקל לרחוץ בחמים כל גופו,
82 הסתפק רב יוסף האם רבה נהג כרב.
83 הגמרא מביאה ברייתא המבארת כמה דינים בענין מרחץ בשבת
84 וביום טוב: תנו רבנן, מרחץ שפקקו (–סתמו) את נקביו (שדרכם הוא
85 מתחמם) מערב שבת, למוצאי שבת רוחץ בו מיד, ואין צריך
86 להמתין שיעור זמן שאפשר לחמם בו את המרחץ, שהרי לא התחמם
87 בשבת. ואם פקקו את נקביו מערב יום טוב, למחר (ביום טוב) נכנס
88 ומזיע, אבל לא רוחץ, שחכמים גזרו על הרחיצה לזור על הזיעה,
89 ויוצא ומשתטף – שוטף את עצמו על ידי שפרכת מים על גופו כפית
90 החיצון שלפני המרחץ, אבל לא במרחץ עצמו, כדי שלא יאמרו
91 העומדים בחוץ שרוחץ הוא. ומביאה הברייתא מעשה בענין זה: אמר
92 (רב) [רבי] יהודה, מעשה במרחץ של בני ברק, שפקקו נקביו
93 מערב יום טוב, ולמחר נכנס לשם רבי אלעזר בן עזריה ורבי
94 עקיבא, והזיעו בו, ויצאו ונשתטפו במים חמים כפית החיצון, ולא
95 בכל מרחץ מותר לעשות כן, אלא שמרחץ זה החמין שלו היו מחוץ
96 ו–מכוסים בנכרים ו–לוחות עץ מתחילת היום טוב, ומשום כך לא
97 היו צריכים לחשוש שמא המים שהשתטפו בהם התחממו ביום טוב
98 מחום המים במרחץ, ובשבת ו–וכשנודע הדבר לפני חכמים,
99 אמרו שהדבר מותר אף על פי שאין חמין שלו מחוץ בנכרין.
100 ממשיכה הברייתא: ומשרבו עובדי עבירה, התחילו חכמים לאסור
101 את הזיעה. אכן אמבטיאות ו–בתי מרחץ גדולים של כרבי – ערים
102 גדולות, אף אחר שאסרו את הזיעה, מטילין בהן – מותר להלך בהן
103 כשאינו הולך שם כדי להזיע, ואינו חושש שמא יאמרו שהוא מזיע,
104 שמאחר והם גדולים, אין ההבל מרובה בהם, ואינו מזיע.
105 הגמרא מבארת את טעם האיסור על הרחיצה וההזעה וסדר גזירתם.
106 שואלת הגמרא: מאי – מה היא כוונת הברייתא שמשרבו עובדי
107 עבירה החלו חכמים לאסור את הזיעה. משיבה הגמרא: כוונת
108 הברייתא למה דאמר רבי שמעון בן פוי, אמר רבי יהושע בן לוי,
109 משום בר קפרא, בתחלה היו רוחצין בשבת בחמין שהוחמו מערב
110 שבת. התחילו הפלגים לתתם את המים בשבת, והיו אומרים 'מערב
111 שבת הוחמו, לפיכך אסרו חכמים את הרחיצה בחמין אף אם הוחמו
112 מערב שבת, והתירו ו–השאירו בהיתר את הזיעה, ועדיין היו
113 עוברים על גזירת חכמים, ורוחצין בחמין שהוחמו מערב שבת,
114 ואומרים לרואים אותם נכנסים למרחץ, מויעין אנחנו ולא רוחצים,

1 הדר ביה רבי עקיבא לנביה דרבי יהושע – חזר בו רבי עקיבא בענין
2 זה, והודה לדברי רבי יהושע, לפיכך אין הלכה בזה כרבי עקיבא.
3 ומכלל דברי רבי יוחנן שהלכה כדברי המכריע, יש ללמוד שאף כאן
4 הלכה כרבי יהודה, שהכריע בין רבי מאיר לרבי שמעון, ואמר
5 שבחמין אסור ובצונן מותר.
6 שאל רבה בר בר חנה את רב יוסף: ואי מקללא מאי – מזה החילוק
7 אם שמע כן מכללא או בפירוש, והלא אכן יש ללמוד כן מכלל דברי
8 רבי יוחנן. השיבו רב יוסף: אם שמע כן מכללא, דילמא – שמא יש
9 לדחות את הראיה, שהני מילי – מה שאמר רבי יוחנן שהלכה כדברי
10 המכריע, וזה דווקא אם ההכרעה נאמרה במתניתין, אכל לא
11 שיפת גופו בחמין שהכרעת רבי יהודה נאמרה בכריתא, לא
12 פוסקים כדברי המכריע.
13 אמר ליה רבה בר בר חנה לרב יוסף, אגא בפירוש שמיע לי מרבי
14 יוחנן שהלכה כרבי יהודה בשטיפה.
15 הגמרא מביאה מחלוקת אמוראים בענין רחיצה בחמין שהוחמו
16 מערב שבת: אתמר, חמין שהוחמו מערב שבת, רב אמר, למחר
17 ובשבת רוחץ בהן כל גופו, אך לא כל גופו בבת אחת, אלא אכר
18 אכר לבדו. ושמואל אמר, לא התירו לרחוץ בהן אלא פניו, ידיו
19 ורגליו.
20 הגמרא מקשה על רב מברייאת: מיתבי, שינוי בברייאת, חמין
21 שהוחמו מערב שבת, למחר ובשבת רוחץ בהן פניו ידיו ורגליו,
22 אכל לא כל גופו, וברייאת זו היא תיובתא דרב שאמר שמוטר
23 לרחוץ בחמים את כל גופו. מתרצת הגמרא: אמר לך רב, מה
24 שנאמר בברייאת 'אבל לא כל גופו, פירושו הוא שלא ירחוץ את כל
25 גופו בבת אחת, אלא ירחוץ דווקא אכר אכר לבדו.
26 מקשה הגמרא: והא – והרי רוחץ בהן פניו ידיו ורגליו קתני – נאמר
27 בברייאת, ומשמע שאת שאר גופו אינו רוחץ ואף לא באופן של אבר
28 אבר. מתרצת הגמרא: כוונת הברייאת היא שרוחץ את כל גופו פעם
29 רחיצת פניו ידיו ורגליו, שפניו ידיו ורגליו, הוא רוחץ כל אחד מהם
30 בפני עצמו, ובאופן זה מותר לו לרחוץ אף את כל גופו.
31 הגמרא מקשה על רב מברייאת אחרת: תא שמיע, שינוי בברייאת,
32 לא התירו לרחוץ בשבת בחמין שהוחמו מערב שבת, אלא את פניו
33 ידיו ורגליו. וקשה על רב שהתיר לרחוץ בחמים את כל גופו. מתרצת
34 הגמרא: הקא נמי – גם כאן כוונת הברייאת היא שמוטר לרחוץ את
35 כל גופו פעם פניו ידיו ורגליו, כלומר אבר אבר.
36 הגמרא מביאה ראיה לדברי שמואל. אומרת הגמרא: תניא בנותיה
37 דשמואל – שינוי ברייתא שאומרת כדברי שמואל, שינוי בברייאת,
38 מים חמין שהוחמו מערב שבת, למחר רוחץ בהן פניו ידיו ורגליו,
39 אכל לא את כל גופו אף לא ברחיצת אכר אכר. ואין צריך לומר
40 שבחמין שהוחמו ביום טוב אסור לרחוץ את כל גופו אבר אבר,
41 אלא מותר לרחוץ רק את פניו ידיו ורגליו. הרי שאין לרחוץ כל גופו
42 אפילו אבר אבר, וכדברי שמואל.
43 הגמרא מביאה את דברי רב בלשון אחרת: רבה מתני ליה להא
44 שמעתיא דרב – שנה את דברי רב אלו בהאי לישנא – בלשון זו, חמין
45 שהוחמו מערב שבת, לענין לרחוץ בהן למחר, אמר רב, רוחץ בהן
46 את כל גופו בבת אחת, ומשייר אכר אכר אחד שאינו רוחצו, שלא אסור
47 לרחוץ בחמים, רק כשהוא רוחץ את כל גופו, וכשהוא משיר אבר
48 אחד שאינו רוחצו, לא אסור. איתבייה – הקשה לו המקשה כל הני
49 תיובתא – את כל אותן קושיות מהבריות שהובאו לעיל, שמבואר
50 מהן שאסור לרחוץ בחמים את כל גופו. מסיקה הגמרא: תיובתא –
51 אכן קשה מכל הבריות האלו על רב, שאין לפרש שהכוונה
52 בבריות 'בעין פניו ידיו ורגליו' דהיינו אבר אבר וכמו שתירצנו
53 לעיל, משום שלפי גיסת רבה, רב התיי בפירוש לרחוץ אף את כל
54 גופו ביחד, אלא שהצריך לשייר אבר אחד.
55 הגמרא מבררת כיצד נהג רבה לענין רחיצה בחמין שהוחמו מערב
56 שבת: אמר ליה רב יוסף לאביי, רבה מי קא עביד בשמעתיה דרב
57 – האם רבה נהג להקל בדיון זה כדברי רב. אמר ליה אביי, לא ידענא

המשך ביאור למס' שבת ליום שני עמ' א

1 לפיכך אָסְרוּ לָהֶן חכמים אף אֶת הַיַּעֲוָה, וְהַתִּירוּ אֶת הַרְחִיצָה בַּחֲמִי
2 טְבַרְיָה – במעיינות רותחים, כיון שאין צריך לחממם. וְעַדִּיין הָיוּ
3 רוֹחֲצִין בְּחַמֵי הָאוֹר – במים שהוחמו על ידי האש מערב שבת,
4 וְאוֹמְרִים לְרוֹאִים אוֹתָם יוצאים ממוקום המעיין, 'בְּחַמֵי טְבַרְיָה
5 רְחֲצֵנוּ', לפיכך אָסְרוּ לָהֶן חכמים לרחוץ אף בַּחֲמֵי טְבַרְיָה, וְהַתִּירוּ
6 לָהֶן חכמים אֶת הַרְחִיצָה בְּצוֹנֵן. לאחר מכן רָאוּ חכמים שְׂאִין הַדָּבָר
7 עוֹמֵד לָהֶן – שאין הציבור יכולים לעמוד בגזירות אלו מאחר

8 שנאסרה להם כל רחיצה, לפיכך חזרו חכמים וְהַתִּירוּ לָהֶן אֶת
9 הַרְחִיצָה בַּחֲמֵי טְבַרְיָה. וְאוֹלָם גְּזִירַת יַעֲוָה, בְּמִקוֹמָה עוֹמְדָת, שֶׁלֹּא
10 הַתִּירוּהָ.
11 הַגְּמָרָא מְבִיָּאָה דִּין בְּעֵנִין קְרִיָּאָה לְאָדָם 'עֲבֵרִיין': אָמַר רַבָּא, הָאִי מָאן
12 דְּעָבַר אֲדִרְבָּנָן – אדם שעבר על איסור דרבנן, שָׂרִי לְמִיקְרֵי לֵיהּ
13 עֲבֵרִינָא – מותר לקרוא לו 'עֲבֵרִיין'. שואלת הַגְּמָרָא: בְּמָאן – כדעת
14 מִי אָמַר רַבָּא דְּבֵרִיו אֲלוּ.

משום בשול, והפשוטו זהו בשולו, ולכן נקט תנא קמא דווקא 'מים',
 שדווקא מים מותר להפשירם כנגד המדורה, אבל שמן אסור אפילו
 להפשירו. ואתא רבי יהודה למימר, הפשוטו לא זהו בשולו, ולכן
 מותר להניחו כנגד המדורה שיפשיר, אך לא שיתבשל. ואתא רבן
 שמעון בן גמליאל למימר, שמן יש בו משום בשול, והפשוטו זהו
 בשולו, ולכן אסור להניחו כנגד המדורה כדרך שהוא עושה בחול,
 אלא רק על ידי שינוי.
 מקשה הגמרא לשיטת רב נחמן בר יצחק: הלא דברי רבן שמעון בן
 גמליאל, היינו - הם כדברי תנא קמא, שהרי לפי שניהם יש איסור
 בשול בשמן, ואסור אף להפשירו, ומדוע מביאה זאת הברייתא
 כשתי דעות חלוקות. מתרצת הגמרא: איבא בינייהו - יש חילוק
 ביניהם לענין להפשירו בלאחר יד - על ידי שינוי, שלא כדרך
 שעושה בחול, כגון לסוך את היד וליתנה כנגד המדורה, שרבן
 שמעון בן גמליאל הניח, אבל לדעת תנא קמא הדבר אסור.
 הגמרא פוסקת את ההלכה בזה: אמר רב יהודה אמר שמואל, אחד
 ו-בין) שמן ואחד ו-בין) מים, לחממו לכדי שהיד סולדת בו, אסור,
 אולם לחממו לכדי שאין היד סולדת בו, מותר, משום שהפשרם
 אינו נחשב בשול.
 הגמרא מבררת מהו שיעור 'יד סולדת'. שואלת הגמרא: והיכי דמי
 - ואיזה חום נחשב שהיד סולדת בו, הרי יש אדם שידו סולדת
 מרתידה מועטת, ויש שאינו סולד אלא מרתידה מרובה. משיבה
 הגמרא: אמר רבא, לחום שהיד סולדת בו נחשב כל שהגיע לחום
 שפריסו של תינוק נבית בו.
 הגמרא מביאה מעשה בענין הפשרת שמן: אמר רבי יצחק בר
 אבדימי, פעם אחת נכנסתי אחר רבי לביית המרחץ של חמי טבריה
 בשבת, ובקשתי ו-רציתיו להניח לו ו-בשבילו) פה של שמן
 באמבטי ו-בריכת מים העשויה בקרקע, שמי המעין של חמי טבריא
 נכנסים לשם ונאספים) כדי שיפשיר השמן מחום המים ויטוך ממנו
 קודם הרחיצה, ואמר לי רבי, טול מים מן האמבטי בכלי שני,
 שיעצננו מעט, ותן את פך השמן בתוכם, וכך הוא לא יתבשל.
 הגמרא מבארת מה יש ללמוד ממעשה זה. אומרת הגמרא: שמע
 מינה תלת - יש ללמוד ממעשה זה שלשה דינים. דין ראשון שמע
 מינה - יש ללמוד ממעשה זה, שמן יש בו משום בשול, שהרי רבי
 אסר עליו לתת את פך השמן בתוך האמבטי משום איסור בשול. ודין
 שני שמע מינה, שבלי שני שיש בו מים מרותחים אינו מבשיל את
 מה שמכניסים בתוכו, שהרי רבי התייר לו להניח את פך השמן בתוך
 מים שבבלי שני, ולא חשש משום בשול. ודין שלישי שמע מינה,
 שהפשוטו של שמן בתוך כלי ראשון שהוא מקום הראוי לבשל, זהו
 בשולו, שהרי רבי יצחק בר אבדימי רצה רק להפשירו, ואסר לו רבי
 להניחו באמבטי, כיון שיכול להתבשל שם.
 הגמרא דנה אם מותר להורות הלכה בבית המרחץ. מקשה הגמרא:
 היכי עביר הכי - כיצד רבי עשה כן, להורות דבר הלכה במרחץ,
 והאמר - והלא אמר רבא בר רב הנה, אמר ו-בשם) רבי יוחנן, ככל
 מקום מותר לתקור בדברי תורה, חוץ מביית המרחץ וביית הכסא,
 שמפני קדושת דברי תורה אסור להרהר במקומות מטונפים אלו.
 וכן תימא - ואם תרצה לומר שרבי פלשון חול אמר ליה לרבי יצחק
 בר אבדימי, ולא בלשון הקדוש, יש להקשות עליך. והאמר - והלא
 אמר אביי, דברים של חול מותר לאומרן במקום מטונף בבית
 המרחץ פלשון הקדוש, אולם דברים של קודש - דברי תורה, אסור
 לאומרן שם אפילו פלשון חול. מתרצת הגמרא: אפוישי מאיפורה
 שאני - שונה הדבר את עושה כן כדי להפריש אדם מאיסור, שאו
 מותר להורות הלכה בבית המרחץ ובבית הכסא, ומשום כך הורה
 רבי לרבי יצחק בר אבדימי בבית המרחץ באיזה אופן יחמם את פך
 השמן, כדי להפרישו מאיסור בשול בשבת.
 מביאה הגמרא ראייה לדין זה ממעשה עם רבי מאיר. אומרת הגמרא:
 תדע - וראיה לכך הוא הדין, דאמר רב יהודה אמר ו-בשם) ו-
 שמואל, מעשה בתלמידו של רבי מאיר שנכנס אחריו לביית

משיבה הגמרא: כי האי תנא - כדעת התנא שהובא בסוגייתנו (לעיל
 ע"א), שאמר 'משורבו עוברי עבירה', על אלו שרחצו בשבת בחמים
 שהוחמו מערב שבת ואמרו 'מזיעים אנחנו', והרי הרחיצה בחמים
 אלו אסורה רק מדברי חכמים, ואף על פי כן קראם התנא 'עוברי
 עבירה'.
 הגמרא חוזרת לבאר את דברי הברייתא: שנינו בברייתא לעיל (ע"א),
 אמבטיאות -בתי מרחץ גדולים) של פריים ו-ערים גדולות, מפיל
 בהן ואינו חושש. אמר רבא, דקא באמבטיאות של פריין התייר
 זה, אבל באמבטיאות דפריים, לא התייר. מבררת הגמרא: מאי
 מעמא. מבארת הגמרא: בין דוומירין - שהם קטנים, נפש הכלייהו
 - ההבל בהם מרובה, והמולך בהם מזיע, ומכין שבדאי יזיע, הרי
 הוא נחשב כנכנס בכונה להזיע, ואסור לאחר הגזירה.
 הגמרא דנה בהתחממות כנגד מדורה לפני ואחרי השתטפות: תנו
 רבן, מתחמם אדם כנגד המדורה, ויוצא ומשתתף בצונן, ובלבד
 שלא ישתתף בצונן ולאחר מכן יתחמם כנגד המדורה, מפני
 שבאופן זה הוא מפשיר -ומחמם) את המים שעליו.
 הגמרא מביאה דינים בענין הנחת דבר חם על הגוף בשבת ובחול: תנו
 רבן, מיחם ו-מחמם) אדם אלומית -בגד שמסתפגים בו, ומניחה
 על בני מעים ו-כרסו) ציפת, ובלבד שלא יביא קומקומוס ו-יורה
 קטנה) של מים חמין ויניחנה על בני מעים בשפת, שמא ישפכו עליו
 המים, ונמצא שהוא רחץ בשבת בחמין. ודבר זה אפילו בחול אסור
 לעשות, מפני הפקנה, שלפעמים המים רותחים, והוא נכוה מהם.
 הגמרא מביאה דין הנחת מים ושמן כנגד מדורה: תנו רבן, מביא
 אדם קיתון ובתוכו מים, ומניחו כנגד המדורה, ולא בשביל שחמו,
 אלא בשביל שתפני צינתו - ולא ישאנו שם זמן רב עד שיתחממו
 המים, אלא רק זמן מועט כדי שתצא מהם במקצת הקרירות שבהם.
 רבי יהודה אומר, מביאה אשה פה של שמן, ומניחהו כנגד
 המדורה, ולא בשביל שיבשל, אלא בשביל שיפשיר - ולא תשהנו
 שם זמן רב עד שיתבשל השמן, אלא רק שיעור זמן שיתחמם פחות
 מכדי בשול. רבן שמעון בן גמליאל אומר, אשה סכה את ידה
 בשמן, ומחממתה כנגד המדורה, וסכה אותה לבנה הקמן, ואינה
 חוששת משום איסור בשול. אולם להניח שמן בפך כנגד המדורה
 שיתחמם, כדרך שהיא עושה בחול, אסור אפילו שהשמן מתחמם רק
 עד שנעשה פושר. וחולק הוא בזה על רבי יהודה שמתיר.
 הגמרא מבררת מה דעת תנא קמא לענין הפשרת שמן: איבעיא להו,
 שמן, מה הוא דינו לדעת תנא קמא. אומרת הגמרא: רבא ורב יוסף
 דאמרי תרוניהו - אמרו שניהם, דעת תנא קמא בשמן היא להתיירא
 - שומת לחממו אפילו יותר מ'פושר'. ואילו רב נחמן בר יצחק
 אומר, דעת תנא קמא בשמן היא לאיפורה - שאסור לחממו יותר
 מ'פושר'.
 ומבארת הגמרא את המחלוקת בדעת תנא קמא: רבא ורב יוסף
 דאמרי תרוניהו להתיירא, משום שלשיטתם, לדעת תנא קמא, שמן
 אף על פי שמחממו עד כדי שהיד הנוגעת בו סולדת בו - חוזרת
 לאחוריה מחמת החום, הדבר מותר, משום דקסבר תנא קמא, שמן
 אין בו בחימומו משום בשול, ולכן נקט תנא קמא דווקא 'קיתון מים',
 שדווקא מים אסור לחממם כיון שיש בהם בשול, אבל שמן מותר
 לחממו אפילו שתהא היד סולדת בו. ואתא - ובא רבי יהודה
 למימר, שמן יש בו בחימומו משום בשול, ואולם הפשוטו -חימומו
 קצתו לא זה הוא בשולו - אינו מבשלו, אלא רק חימומו בשיעור
 שהיד סולדת בו הוא בשולו, ולכן מותר להניחו כנגד המדורה
 שיפשיר, אך לא שתהא היד סולדת בו. ואתא - ובא רבן שמעון בן
 גמליאל למימר, שמן יש בו בחימומו משום בשול, והפשוטו זהו
 בשולו, ולכן אסור להניחו כנגד המדורה כדרך שהוא עושה בחול
 אפילו להפשירו, ורק על ידי שינוי, כגון לסוך את היד וליתנה כנגד
 המדורה, מותר. ורב נחמן בר יצחק אומר לאיפורה, משום
 שלשיטתו, לדעת תנא קמא, שמן אף על פי שמחממו בשיעור שאין
 היד סולדת בו, הדבר אסור, משום דקסבר תנא קמא, שמן יש בו

19 טבריה, ואם כן המבשל בהם חייב כפרה או עונש.
 20 מקשה הגמרא: **איני** – האם כך הוא הדבר, שהמבשל בחמי טבריה
 21 חייב כפרה או עונש, **והאמר** [–והרי אמר] **רב חסדא, המבשל פחמי**
 22 **מבריה בשבת, מן התורה הוא פטור.** מתרצת הגמרא: **מאי חייב נמי**
 23 **דקאמר** – אף כוונת רבינא שאמר שחייב, היא שאם בישל בהם במזיד
 24 הוא חייב **מפת מרדות** מדרבנן בלבד.
 25 הגמרא מביאה מעשה נוסף ברחיצה באמבטי בשבת: **אמר רבי זירא,**
 26 **אנא חזיתיה** – אני ראיתי לרבי אבהו **דשט [–צף] פאממטי**
 27 **[–בבריכת מים] בשבת, ולא ידענא אי עקר אי לא עקר** – ואיני יודע
 28 אם עקר את רגליו מן הארץ, או לא.
 29 מקשה הגמרא: מדוע הסתפק רבי זירא בזה, והלא **פשיטא** – פשוט
 30 הוא **דלא עקר** רבי אבהו את רגליו מן הארץ, **דתניא, לא ישוט אדם**
 31 **בבריכה מלאה מים, ואפילו אם הבריכה עומדת פתור, שהיא**
 32 **רשות היחיד, ואין לחוש שמא יתזו מים ברגליו מחוץ לארבע אמות.**
 33 ומבואר בברייתא, שאסרו חכמים לשוט אף בבריכה, והוא הדין
 34 באמבטי. מתרצת הגמרא: **לא קשיא, הא** – מה שמבואר בברייתא
 35 שאסור לשוט בבריכה,

1 **המרחץ, ובקש להדיח את הקרקע במים, ואמר לו רבי מאיר אין**
 2 **מדיחין את הקרקע בשבת, שמא יבוא למלאות הגומות בכדי ליישר**
 3 **את הקרקע, ויעבור על איסור 'חורש'. שוב ביקש אותו תלמיד לְסוֹךְ**
 4 **לו את הקרקע, ואמר לו רבי מאיר, אין סכין את הקרקע בשבת,**
 5 **שאף בזה חורשים שמא ימלא הגומות. אלמא** – ומוכח ממעשה זה,
 6 **שאפרושי מאיסורא שאני** – ששונה הדבר אם עושה כן כדי
 7 להפריש אדם מאיסור, שלצורך כך מותר להורות הלכה בבית
 8 המרחץ, **הבא נמי** – ואף כאן במעשה עם רבי יש לומר שלאפרושי
 9 **מאיסורא שאני, ומותר לדבר שם דברי תורה לצורך זה.**
 10 הגמרא מבררת דין המבשל בחמי טבריה: **אמר רבינא, שמע מינה**
 11 **– יש ללמוד מהמעשה עם רבי, שהמבשל פחמי מבריה בשבת, חייב**
 12 **כפרה או עונש, דהא [–שהרי] מעשה דרבי המובא לעיל, שנכנס**
 13 **לבית המרחץ, לאחר הגזירה שגזרו חכמים על הרחיצה וההזעה הוה**
 14 **[–היה], ולא התירו רחיצה אלא בחמי טבריה, ואם כן על כרחך שביט**
 15 **המרחץ שנכנס בו רבי לרחוץ היה של חמי טבריה, ועל מי חמי טבריה**
 16 **אלו אמר ליה רבי לרבי יצחק בר אבדימי 'טול מים מן האמבטי בכלי**
 17 **שני ותן לתוכם את השמן', אבל להניח השמן בתוך האמבטי שהיא**
 18 **כלי ראשון, אסר עליו משום בישול השמן, ומוכח שיש בישול בחמי**